

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU ÜHISELT VASTU VÕETUD OTSUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS nr 742/2008/EÜ,

9. juuli 2008,

ühenduse osalemise kohta mitme liikmesriigi algatatud teadus- ja arendustegevuse programmis, mille eesmärk on eakate inimeste elukvaliteedi parandamine uute info- ja sidetehnoloogia vahendite abil

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 169 ja artikli 172 teist lõiku,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras, ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(2) Seitsmendas raamprogrammis on määratletud rida kriteeriume selliste artikli 169 kohaste algatuste valdkondade kindlaksmääramiseks: olulisus ühenduse eesmärkide suhtes, taotletava eesmärgi selge määratlemine ja selle asjakohasus seitsmenda raamprogrammi eesmärkide suhtes, eelneva baasi olemasolu (olemasolevad või kavandatud siseriiklikud teadusprogrammid), Euroopa lisandväärtus, hõlmatud programmide ulatuse ja arvu kriitiline mass ja nende tegevuste sarnasus ning artikli 169 tõhusus kui eesmärkide saavutamiseks kõige asjakohasem vahend.

(3) Nõukogu 19. detsembri 2006. aasta otsus 2006/971/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) rakendamise eriprogrammi „Koostöö” ⁽³⁾ (edaspidi „eriprogramm „Koostöö””), nimetab artikli 169 algatust intelligentse elukeskkonna valdkonnas ühe valdkonnana, mis sobib ühenduse osaluseks siseriiklikes teadusprogrammides, mida rakendatakse ühiselt asutamislepingu artikli 169 alusel.

(4) 1. juuni 2005. aasta teatisega „i2010 – Euroopa infoühiskond majanduskasvu ja tööhõive eest” soovitas komisjon käivitada juhtalgatuse, mis käsitleb hoolitsust inimeste eest vananevas ühiskonnas.

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsuses nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) ⁽²⁾ (edaspidi „seitsmes raamprogramm”), on sätestatud ühenduse osalus mitme liikmesriigi algatatud teadus- ja arendustegevuse programmides, sealhulgas osalus selliste programmide elluviimiseks loodud struktuurides asutamislepingu artikli 169 tähenduses.

(5) 12. oktoobri 2006. aasta teatises „Euroopa demograafiline tulevik – kuidas teha väljakutsest võimalus” rõhutas komisjon, et rahvastiku vananemine on üks peamisi probleeme kõigis Euroopa Liidu riikides ning uue tehnoloogia suurema kasutuse abil on võimalik kaasa aidata kulutuste piiramisele ja eakate inimeste heaolu ja aktiivse ühiskonnas osalemise saavutamisele, suurendades samal ajal ka konkurentsivõimet kooskõlas majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva uuendatud Lissaboni strateegiaga.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2008. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 23. juuni 2008. aasta otsus.

⁽²⁾ ELT L 412, 30.12.2006, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 400, 30.12.2006, lk 86.

- (6) Eriti info- ja sidetehnoloogia valdkonnas võib näha vananevat elanikkonda kui võimalust arendada vanurite vajadustele vastavate uute kaupade ja teenuste turgu. Kuid uue info- ja sidetehnoloogia kiire areng ning kasutuselevõtt ei tohiks põhjustada sotsiaalset tõrjutust või süvendada digitaalset lõhet; ent infoühiskonda kaasatuse ja selles osalemise eeltingimus on digitaalne kirjaoskus.
- (7) Praeguses intelligentse elukeskkonna algatuses tuleks arvesse võtta Euroopa vananeva elanikkonna tegelikku olukorda, kus naiste osakaal on naiste kõrgema keskmise eluea tõttu meeste omast suurem.
- (8) Aktiivne vananemine on uute tööhoivesuuniste põhiosis. ELi lähenemine vananemisele kavatseb mobiliseerida igas vanuses inimeste täieliku potentsiaali (elutsükli põhine lähenemine) ja rõhutab vajadust vahetada killustatud vananemisstrateegiad sidusate vastu.
- (9) Praegu ei ole mitmed üksikute liikmesriikide siseriiklikul tasandil algatatud teadus- ja arendustegevuse programmid või -meetmed väärikat vananemist toetava info- ja sidetehnoloogia valdkonnas piisavalt kooskõlastatud ega võimalda Euroopa tasandil kooskõlastatud lähenemist uuen-duslike info- ja sidetehnoloogiate põhiste väärika vanane-mise toodete ja teenuste alasele teadus- ja arendustegevu-sele.
- (10) Soovides leida väärikat vananemist toetava info- ja side-tehnoloogia valdkonnas kooskõlastatud lähenemist Euroopa tasandil ja toimida tõhusalt, on mitmed liikmesriigid algatanud infoühiskonnas väärika vananemise valdkonnas ühise intelligentset elukeskkonda käsitleva teadus- ja arendustegevuse programmi (Ambient Assisted Living, edaspidi „AAL ühisprogramm”) loomise, et saavutada koostoitmet haldus- ja rahaliste vahendite osas, tagades sõltumatute ekspertide abil ühe ühise hindamismehha-nismi, mis põhineb väljakujunenud tavaladel, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1906/2006 (millega kehtestatakse ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide Euroopa Ühenduse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) meetmetes osalemise ning uurimistule-muste levitamise eeskirjad), ⁽¹⁾ ning kombineerida täien-davaid teadmisi ja vahendeid, mis on kättesaadavad erine-vates Euroopa riikides.
- (11) AAL ühisprogrammi eesmärk on rahvastiku vananemise probleemile lahenduste otsimine, andes vajaliku õigusliku ja organisatsioonilise raamistiku laiaulatuslikuks liikmes-riikidevaheliseks koostööks Euroopa tasandil rakendus-uuringute ja uuendustegevuse osas vananevas ühiskonnas väärika vananemise info- ja sidetehnoloogia valdkonnas. Belgia, Taani, Saksamaa, Iirimaa, Kreeka, Hispaania, Prant-susmaa, Itaalia, Küpros, Luksemburg, Ungari, Holland, Austria, Poola, Portugal, Rumeenia, Sloveenia, Soome, Rootsi ja Ühendkuningriik (edaspidi „osalevad liikmes-riigid”) ning Iisrael, Norra ja Šveits on nõustunud koos-kõlastama ja ühiselt rakendama meetmeid, mis aitavad kaasa AAL ühisprogrammi elluviimisele. Nende osaluse koguväärtus seitsmenda raamprogrammi kestusajal on hinnanguliselt vähemalt 150 miljonit eurot. Iga nime-tatud riigi AAL ühisprogrammis osalemise eeltingimuseks peaks olema minimaalne rahaline toetus vastavalt iga riigi teadusringkonna potentsiaalsele nõudlusele ja see peaks tavaliselt olema vähemalt 0,2 miljonit eurot, kui riik osaleb iga-aastases tööprogrammis.
- (12) Vastavalt seitsmenda raamprogrammi eesmärkidele peaks AAL ühisprogramm edendama ka väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kaasamist oma tegevusse.
- (13) AAL ühisprogrammi mõju suurendamiseks on osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits nõustunud ühenduse osalemisega selles. Ühendus peaks AAL ühisprogrammis osalemiseks andma rahalist toetust kuni 150 miljoni euro ulatuses. Kuna AAL ühisprogramm vastab seitsmenda raamprogrammi teaduslikele eesmärkidele ja AAL ühis-programmi uurimisvaldkond kuulub seitsmenda raam-programmi eriprogrammi „Koostöö” info- ja sidetehno-loogia teemasse, tuleks ühenduse rahaline toetus võtta sellele teemale määratud eelarveeraldisest. Kättesaadavad võivad olla ka muud rahastamisvõimalused, muu hulgas Euroopa Investeerimispanka (EIP) rahastamine, eelkõige EIP ja komisjoni poolt ühiselt loodud riskijagamisrahastu kaudu toimuv rahastamine vastavalt otsuse 2006/971/EÜ III lisale.
- (14) Ühenduse rahalise toetuse andmine peaks sõltuma rahas-tamiskava määratlemisest, mis põhineb pädevate siseriik-like asutuste ametlikel kohustustel ühiselt rakendate sise-riiklikul tasandil algatatud teadus- ja arendustegevuse programme ja tegevusi ning osaleda AAL ühisprogrammi rahastamises.
- (15) Siseriiklike teadusprogrammide ühine rakendamine nõuab spetsiaalse rakendusstruktuuri loomist või ole-masolu, nagu on sätestatud eriprogrammis „Koostöö”.
- (16) Osalevad liikmesriigid on kokku leppinud sellise spet-siaalse rakendusstruktuuri suhtes AAL ühisprogrammi rakendamiseks.

⁽¹⁾ ELT L 391, 30.12.2006, lk 1.

- (17) Spetsiaalne rakendusstruktuur peaks olema ühenduse rahalise toetuse saajaks ja tagama AAL ühisprogrammi tõhusa elluviimise.
- (18) AAL ühisprogrammi tõhusaks rakendamiseks peaks spetsiaalne rakendusstruktuur andma rahalist toetust AAL ühisprogrammis osalevatele kolmandatele osapooltele, kes valitakse välja pärast projektikonkursse.
- (19) Ühenduse toetus peaks sõltuma osalevate liikmesriikide, Israeli, Norra ja Šveitsi poolsest vahendite eraldamisest ning nende rahaliste toetuste tõhusast maksmisest.
- (20) Ühendusel peaks olema õigus vähendada oma rahalist toetust, selle andmine peatada või see lõpetada, kui AAL ühisprogrammi rakendatakse ebapiisavalt, osaliselt või hilinemisega, tingimustel, mis sätestatakse ühenduse ja spetsiaalse rakendusstruktuuri vahel sõlmitavas lepingus, mis näeb ette ühenduse toetuse andmise üksikasjaliku korra.
- (21) Iga liikmesriik peaks saama liituda AAL ühisprogrammiga.
- (22) Vastavalt seitsmendale raamprogrammile peaks ühendusel olema õigus kokku leppida tingimused AAL ühisprogrammile oma rahalise toetuse andmiseks seoses iga seitsmenda raamprogrammiga seotud riigi või, juhul kui see on AAL ühisprogrammi rakendamiseks oluline, teiste riikide osalusega programmi rakendamise käigus vastavalt käesolevale otsusele.
- (23) Tuleks võtta asjakohaseid meetmeid rikkumiste ja pettuse vältimiseks ning astuda vajalikke samme kaduma läinud, valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendite tagasinõudmiseks vastavalt nõukogu 1995. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95 (Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta),⁽¹⁾ nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96 (mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest)⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrusele (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta.⁽³⁾
- (24) Vastavalt nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse kohta⁽⁴⁾ (edaspidi „finantsmäärus”) ja komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad⁽⁵⁾ (edaspidi „rakenduseeskirjad”), tuleks ühenduse toetust hallata kaudse keskuhtimise raamistikus vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punkti c ja artikli 56 ning rakenduseeskirjade artikli 35, artikli 38 lõike 2 ja artikli 41 sätetele.
- (25) On tähtis, et AAL ühisprogrammi alusel toimuv teadustegevus vastaks eetika aluspõhimõtetele, sealhulgas Euroopa Liidu asutamislepingu artiklis 6 ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartas kajastatud põhimõtetele, ning järgiks soolise võrdsuslikkuse süvalaiendamise ja soolise võrdsuslikkuse põhimõtteid. AAL ühisprogrammi rakendamisel tuleks arvesse võtta ka naiste rolli edendamist teadus- ja uurimistöös.
- (26) AAL ühisprogrammi eesmärk peaks olema ka õiglase ja lihtsustatud juurdepääsu edendamine kõikidele vajalikele info- ja sidetehnoloogial põhinevatele toodetele ja teenustele kõikides liikmesriikides.
- (27) Komisjon peaks 2010. aastaks läbi viima vahehindamise, hinnates AAL ühisprogrammi rakendamise kvaliteeti ja tõhusust ning edenemist seatud eesmärkide poole. Selle hindamise käigus peaks kontrollima ka järgmiste vahehindamiste vajadust enne lõplikku hindamist 2013. aasta lõpul,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

1. Seitsmenda raamprogrammi rakendamise raames annab ühendus rahalist toetust intelligentset elukeskkonda käsitlevale teadus- ja arendustegevuse programmile (AAL ühisprogramm), mille on ühiselt algatanud Belgia, Taani, Saksamaa, Iirimaa, Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Küpros, Luksemburg, Ungari, Holland, Austria, Poola, Portugal, Rumeenia, Sloveenia, Soome, Rootsi ja Ühendkuningriik (osalevad liikmesriigid) ning Israel, Norra ja Šveits.

⁽¹⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1. Määrust on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1233/2007 (ELT L 279, 23.10.2007, lk 10).

⁽²⁾ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

⁽³⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1525/2007 (ELT L 343, 27.12.2007, lk 9).

⁽⁵⁾ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ, Euratom) nr 478/2007 (ELT L 111, 28.4.2007, lk 13).

2. Ühendus maksab rahalist toetust, mille summa on maksimaalselt 150 miljonit eurot, AAL ühisprogrammi rakendamiseks seitsmenda raamprogrammi kestel vastavalt käesoleva otsuse lahutamatu osa moodustavas I lisas sätestatud põhimõtetele.

3. Ühenduse rahaline toetus makstakse Euroopa Liidu üldeelarve assigneeringust, mis on määratud info- ja sidetehnoloogia teemale eriprogrammis „Koostöö”.

Artikkel 2

Ühenduse rahaline toetus sõltub järgmisest:

- a) osalevate liikmesriikide, Iisraeli, Norra ja Šveitsi tõestusest, et I lisas kirjeldatud AAL ühisprogramm on tulemuslikult loodud;
- b) osalevate liikmesriikide, Iisraeli, Norra ja Šveitsi või osalevate liikmesriikide, Iisraeli, Norra ja Šveitsi määratud organisatsioonide ametlikult loodud või määratud spetsiaalselt rakendusstruktuurist, kes on juriidiline isik, kes vastutab AAL ühisprogrammi rakendamise eest ning võtab vastu, jaotab ja jälgib ühenduse rahalist toetust tsentraliseeritult ja delegeerimise teel vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktile c ja artiklile 56 ning rakenduseeskirjade artiklile 35, artikli 38 lõikele 2 ja artiklile 41;
- c) AAL ühisprogrammile sobiva ja tõhusa juhtimismudeli loomisest, järgides käesoleva otsuse lahutamatu osa moodustavas II lisas sätestatud suuniseid;
- d) I lisas kirjeldatud tegevuste tõhusast läbiviimisest AAL ühisprogrammi alusel spetsiaalse rakendusstruktuuri poolt, mis hõlmab projektikonkursside avaldamist toetuste andmiseks;
- e) osalevate liikmesriikide, Iisraeli, Norra ja Šveitsi kohustusest osaleda AAL ühisprogrammi rahastamises ning rahalise toetuse tõhusast maksmisest, eelkõige pärast AAL ühisprogrammi alusel välja kuulutatud projektikonkursside valitud projektide osalejate rahastamisel;
- f) ühenduse riigiabi eeskirjade, eriti ühenduse raamistikus teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi kohta ⁽¹⁾ sätestatud eeskirjade järgimisest;

g) heal tasemel teadusliku pädevuse tagamisest ja eetiliste põhimõtete järgimisest vastavalt seitsmenda raamprogrammi üldpõhimõtetele, heal tasemel soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise ja soolise võrdsuse tagamisest ja jätkusuutliku arengu tagamisest ning

h) AAL ühisprogrammi alusel toimunud tegevustest tulenevaid intellektuaalomandi õigusi reguleerivate sätete kujundamisest ning riiklikul tasandil algatatud teadus- ja arendustegevuse programmide rakendamisest ning kooskõlastamisest osalevates liikmesriikides, Iisraelis, Norras ja Šveitsis viisil, mis soodustab selliste teadmiste loomist ning toetab loodud teadmiste laialdast kasutust ja levitamist.

Artikkel 3

Rahaliste toetuste andmine spetsiaalselt rakendusstruktuurilt kolmandatele osapooltele AAL ühisprogrammi rakendamiseks, eriti rahaline toetus projektides osalejatele, mis valitakse välja pärast toetuste projektikonkursside, sõltub võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetest, prognoositavusest taotlejate suhtes ja sõltumatust hinnangust. Rahalist toetust kolmandatele isikutele antakse vastavalt I lisas sätestatud põhimõtetele ning menetlustele teaduslike saavutuste alusel, lähtudes sotsiaal-majanduslikust mõjust Euroopa tasandil ning sellest, millist mõju see avaldab AAL ühisprogrammi üldeesmärkidele.

Artikkel 4

Ühenduse rahalise toetuse maksmise kord ning rahalisi kohustusi ja intellektuaalomandiõigust käsitlevad eeskirjad, samuti üksikasjalikud sätted rahalise toetuse andmiseks spetsiaalselt rakendusstruktuurilt kolmandatele isikutele, kehtestatakse üldise lepinguga, mille sõlmivad ühenduse nimel komisjon ja spetsiaalne rakendusstruktuur, ning iga-aastaste rahastamislepingu-tega.

Artikkel 5

Kui AAL ühisprogrammi ei rakendata või rakendatakse ebapiisavalt, osaliselt või hilineumisega, võib ühendus oma rahalist toetust vähendada, kinni pidada või selle lõpetada vastavalt AAL ühisprogrammi tegelikule rakendamisele.

Kui osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits ei anna oma toetust AAL ühisprogrammi rahastamisse või teevad seda osaliselt või hilineumisega, võib ühendus vähendada oma rahalist toetust kooskõlas osalevate liikmesriikide, Iisraeli, Norra ja Šveitsi poolt makstud avaliku sektori vahendite tegeliku summaga tingimustel, mis sätestatakse komisjoni ja spetsiaalse rakendusstruktuuri vahelises lepingus.

⁽¹⁾ ELT C 323, 30.12.2006, lk 1.

Artikkel 6

AAL ühisprogrammi rakendamisel võtavad osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits kõik õiguslikud, reguleerivad, halduslikud või muud meetmed, mis on vajalikud ühenduse finantshuvide kaitseks. Eelkõige võtavad osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits kõik vajalikud meetmed, et tagada kõigi ühendusele võlgnetavate summade tagasinõudmine vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktile c ja rakenduseeskirjade artikli 38 lõikele 2.

Artikkel 7

Komisjon ja kontrollikoda võivad oma ametnike või agentide kaudu läbi viia kõik kontrollimised ja inspekteerimised, mis on vajalikud ühenduse rahaliste vahendite nõuetekohase haldamise tagamiseks ning ühenduse finantshuvide kaitsmiseks mis tahes pettuse või rikkumiste eest. Sel eesmärgil teevad osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits kõik asjakohased dokumendid õigeaegselt komisjonile ja kontrollikojale kättesaadavaks.

Artikkel 8

Komisjon edastab kogu asjakohase teabe Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale. Osalevaid liikmesriike, Iisraeli, Norrat ja Šveitsi kutsutakse spetsiaalse rakendusstruktuuri kaudu esitama komisjonile kogu täiendavat teavet, mida Euroopa Parlament, nõukogu ja kontrollikoda vajavad spetsiaalse rakendusstruktuuri finantsjuhtimise kohta ja mis on kooskõlas artikli 12 lõikes 1 esitatud üldiste aruandlusnõuetega.

Artikkel 9

Iga liikmesriik võib AAL ühisprogrammiga liituda kooskõlas artikli 2 punktides e–h sätestatud kriteeriumidega.

Artikkel 10

Iga kolmas riik võib AAL ühisprogrammiga liituda kooskõlas artikli 2 punktides e–h sätestatud kriteeriumidega ning juhul, kui sellist osalust reguleerib asjakohane rahvusvaheline leping ja kui sellega nõustuvad nii komisjon kui ka osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits.

Artikkel 11

Ühenduse rahalise toetuse tingimused seoses iga seitsmenda raamprogrammiga seotud riigi või, kui see on AAL ühisprogrammi rakendamiseks vajalik, mis tahes muu riigi AAL ühisprogrammis osalemisega võib ühendus kokku leppida käesolevas otsuses sätestatud eeskirjade ning kõigi rakenduseeskirjade ja korralduste alusel.

Artikkel 12

1. Euroopa Parlamendile ja nõukogule vastavalt asutamislepingu artiklile 173 esitatav aastaaruanne seitsmenda raamprogrammi kohta sisaldab AAL ühisprogrammi tegevusaruannet.

2. Komisjon korraldab AAL ühisprogrammi vahehindamise kaks aastat pärast programmi algust, aga igal juhul hiljemalt 2010. aastal. Pärast esimest vahehindamist võidakse vajaduse korral viia läbi täiendavad vahehindamised.

Vahehindamises käsitletakse AAL ühisprogrammi I lisas seatud eesmärkide saavutamist, sealhulgas soovitusi sobivaimate viiside kohta AAL ühisprogrammi integratsiooni edasiseks suurendamiseks, rakendamise kvaliteeti ja tulemuslikkust, sealhulgas teaduslikku, juhtimisalast ja rahalist integratsiooni, ning kas osalevate liikmesriikide, Iisraeli, Norra ja Šveitsi rahalise panuse suurus on olnud asjakohane, võttes arvesse nende teadusringkondade võimalikke nõudmisi. Arvesse võetakse ka kogemusi, mis on saadud muude ühisprogrammide läbiviimisest asutamislepingu artikli 169 alusel.

Komisjon edastab vahehindamise tulemused oma märkustega ning vajaduse korral ettepanekutega käesoleva otsuse muutmiseks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

3. 2013. aasta lõpus korraldab komisjon AAL ühisprogrammi lõpliku hindamise. Lõpliku hindamise tulemused esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 13

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 14

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 9. juuli 2008

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja
J.-P. JOUYET

I LISA

AAL ÜHISPROGRAMMI EESMÄRKIDE, TEGEVUSTE JA RAKENDAMISE KIRJELDUS

I. Konkreetsed eesmärgid

AAL ühisprogrammil on järgmised konkreetsed eesmärgid.

- Edendada uuenduslike info- ja sidetehnoloogial põhinevate toodete, teenuste ja süsteemide tekkimist selleks, et vananeda väärikalt kodus, kogukonnas, tööl, parandades nõnda vanemate inimeste elukvaliteeti, suurendades nende sõltumatust, ühiskondlikust elust osavõttu, oskusi ja tööalast konkurentsivõimet ning vähendades tervishoiu- ja sotsiaaltoetuse kulusid. See võib põhineda näiteks info- ja sidetehnoloogia uuenduslikul kasutamisel, uutel klientidega suhtlemise viisidel või uut tüüpi väärtusahelatel iseseisva elu teenuste jaoks. AAL ühisprogrammi tulemusi saaksid kasutada ka teised elanikkonnarühmad, nimelt puuetega inimesed.
- Luua ELi tasandil teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni kriitiline mass infoühiskonnas väärikalt vananemise jaoks ette nähtud tehnoloogia ja teenuste valdkonnas, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele programmis osalemiseks soodsa keskkonna loomine.
- Parandada teadusuuringute tulemuste tööstusliku kasutamise tingimusi, luues sidusa Euroopa raamistiku ühiste lähenemisviiside, sealhulgas ühiste miinimumstandardite väljaarendamiseks ja eri sotsiaalsete eelistuste ja reguleerivate aspektidega kooskõlas olevate ühiste lahenduste lokaliseerimise ja kohandamise hõlbustamiseks siseriiklikul või piirkondlikul tasandil kogu Euroopas.

Rakendusuuringutele keskendudes täiendab AAL ühisprogramm seitsmenda raamprogrammi alusel kavandatud seotud pikaajalist teadustegevust ning ka tutvustamistegevust, mis moodustab osa Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1639/2006/EÜ⁽¹⁾ loodud konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammist (2007–2013), mis keskendub olemasolevate lahenduste ulatuslikule kasutuselevõtule.

Oma tegevusega aitab AAL ühisprogramm saavutada uuendatud Lissaboni strateegia eesmärgi ja luua teadmispõhise ühiskonna, püüdes samas tagada, et uue tehnoloogia kasutamine ei põhjustaks sotsiaalset tõrjutust. Programm soodustab ka kulutasuvate lahenduste arendamist, mis aitavad tagada õiglase ja lihtsustatud juurdepääsu olulistele info- ja sidetehnoloogia toodetele ja teenustele, sealhulgas juurdepääsu teenustele võimaluse kaudu valida erinevate kanalite vahel, millega austatakse eakate inimeste eraelu ja väärikust Euroopa kõigis piirkondades, kaasa arvatud maapiirkondades ja äärealadel.

Lisaks peaks AAL ühisprogramm edendama uuendustegevust ja turuga seotud projektide kaasrahastamist erasektori, eeskätt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate poolt, samuti projektide käigus väljatöötatavate tehnoloogiate ja lahenduste kohandamist eakate inimeste vajadustele, arvestades nende suurenenud sotsiaalset kaasatust.

Võimaluse korral tuleb alati tagada vastastikune täiendavus ja sünergia AAL ühisprogrammi ja teiste ühenduse, siseriiklike ja piirkondlike programmide vahel.

Võimalikke eetilisi ja eraelu puutumatust käsitlevaid küsimusi võetakse kooskõlas rahvusvaheliste suunistega nõuete- kohaselt arvesse.

II. Tegevused

AAL ühisprogrammi põhitegevus koosneb teadus- ja arendustegevusest ning innovatsioonist. Neid rakendatakse jagatud kuludega riikidevaheliste projektide kaudu, kaasates partnereid vähemalt kolmest riigist – kas osalevatest liikmesriikidest, Iisraelist, Norrast või Šveitsist või teistest osalevatest riikidest, kus tegeletakse teadus-, tehnoloogilise arendus-, tutvustamis- ja levitamistegevusega. Need peaksid olema suunatud turule orienteeritud teadusuuringutele, olema lühikese kuni keskpika kestusega ja näitama suutlikkust kasutada projektitulemusi realistliku aja jooksul.

⁽¹⁾ ELT L 310, 9.11.2006, lk 15.

Lisaks võib vahendus-, programmiedendus- ja võrkude rajamisega seotud tegevusi rakendada sihtotstarbeliste ürituste kaudu või kombineerituna olemasolevate üritustega. Need sisaldavad seminaride korraldamist ja kontaktide loomist muude sidusrühmadega väärtusahelas.

AAL ühisprogramm toob endaga kaasa konsulteerimise asjaomaste Euroopa sidusrühmadega (näiteks otsustajad ministeeriumidest ja avaliku sektori ametiasutustest, erasektori teenuseosutajad ja kindlustusandjad ning ka tööstuse, VKEd ja kasutajate esindajad), mis hõlmab käsitlemist vajavaid teadusuuringute prioriteete ja programmi rakendamist.

AAL ühisprogramm peaks samuti võtma arvesse demograafilisi suundumusi ja demograafilisi uurimusi mitmetes Euroopa riikides, et pakkuda lahendusi, mis vastavad sotsiaalsele ja majanduslikule olukorrale terves liidus.

III. Programmi rakendamine

Iga-aastane tööprogramm ja projektikonkursid

AAL ühisprogramm viiakse ellu iga-aastaste tööprogrammide alusel, millega määratletakse teemad projektikonkursside jaoks, mis kooskõlastatakse komisjoniga ja mis on ühenduse rahalise toetuse aluseks.

AAL ühisprogrammi raames kuulutatakse kooskõlas kokkulepitud iga-aastase tööprogrammiga korrapäraselt välja projektikonkursside. Taotlejad esitavad projektiettepanekud tsentraalselt spetsiaalsele rakendusstruktuurile (ühne andmesisestusportaal).

Pärast projektikonkursi lõppu kontrollib spetsiaalne rakendusstruktuur koostöös siseriiklike programmide haldamise asutustega kesktasandi abikõlblikkust. Kontroll viiakse läbi AAL ühisprogrammi ühiste abikõlblikkuse kriteeriumide alusel, mis avaldatakse koos iga-aastase tööprogrammiga ja mis sisaldavad vähemalt järgmisi kriteeriume:

— projektiettepaneku õigeaegne, täielik ja elektrooniline esitamine ning

— konsortsiumide koosseisu käsitlevate nõuete täitmine.

Lisaks kontrollib spetsiaalne rakendusstruktuur koostöös siseriiklike programmide haldamise asutustega vastavust riiklikele abikõlblikkuse kriteeriumidele, mis avaldatakse koos iga-aastase tööprogrammiga ja sätestatakse konkursikutsetes. Riiklikud abikõlblikkuse kriteeriumid on seotud ainult üksikute taotlejate õigusliku staatuse ja majandusliku olukorraga ega ole seotud projektiettepaneku sisuga ning need hõlmavad järgmist:

— taotleja tüüp, sealhulgas õiguslik staatus ja eesmärk;

— vastutus ja elujõulisus, sealhulgas kindel majanduslik olukord, maksu- ja sotsiaalsete kohustuste täitmine.

Abikõlblikke projektiettepanekud hinnatakse ja valitakse kesktasandil sõltumatute ekspertide kaasabil tööprogrammis sätestatud läbipaistvate ja ühiste hindamiskriteeriumide alusel. See valik, kui see on peaaassamblee poolt vastu võetud, on siduv osalevatele liikmesriikidele, Iisraelile, Norrale ja Šveitsile.

Spetsiaalne rakendusstruktuur vastutab projektide üle järelevalve teostamise eest ja kogu projektitsükli juhtimiseks kehtestatakse ühine menetluskord.

Kuna valitud projektide siseriiklike projektipartnerite haldusküsimusi käsitlevad nende siseriiklikud programmi haldamise asutused, kohaldatakse lähtuvalt eespool sätestatust osalejate õigusliku ja finantsstaatusiga otseselt seotud abikõlblikkuse kriteeriume, kuid ka riiklike halduspõhimõtteid.

Kui lepingu sõlmimise etapis ei vasta osaleja ühele abikõlblikkuse kriteeriumile, tagab AAL ühisprogramm teadusliku pädevuse. Sellel eesmärgil võib juhtkomitee otsustada, et asjaomase projektiettepaneku suhtes tuleks sõltumatute ekspertide kaasabil läbi viia keskne ja sõltumatu lisahindamine, et hinnata projektiettepanekut, ilma et asjaomane osaleja selles osaleks, või, juhul kui projekti konsortsium soovitab, asendusosalejaga.

Iga riik rahastab oma osalejaid, kelle ettepanekud on edukad, siseriiklike asutuste kaudu, kes lisaks suunavad keskrahastamisvahendeid spetsiaalsest rakendusstruktuurist vastavate siseriiklike asutuste ja nende siseriiklike osalejate vahel iga projekti jaoks sõlmitava lepingu alusel.

Teadusliku, juhtimisalase ja rahalise integratsiooni tagamine

AAL ühisprogramm tagab ühiste tööprogrammide väljatöötamise kaudu osalevate siseriiklike programmide teaduslase integratsiooni ja nimetab teemad kõikides siseriiklikes programmides.

Siseriiklike programmide haldamise integreerimise tagab osalevate liikmesriikide ning Iisraeli, Norra ja Šveitsi poolt loodav juriidiline üksus. AAL ühisprogrammi haldamine sisaldab järgmist:

- projektikonkursside organiseerimine kesktasandil;
- ekspertide kesktasandil, sõltumatu ja läbipaistev hindamine Euroopa tasandil, mis põhineb ettepanekute teadusliku tiptaseme alusel hindamise ja valimise ühistel eeskirjadel ning kriteeriumidel;
- ühtne esitamise aadress (nähaakse ette elektrooniline esitamine).

AAL ühisprogramm tugevdab finantsintegratsiooni järgmise kaudu:

- tagades üldised siseriiklikud rahastamiskohustused algatuse kestusajaks ja iga-aastased kohustused iga kavandatud tööprogrammi jaoks;
- tagades, et hindamise alusel koostatud ettepanekute lõplik pingerida on siduv osalevatele liikmesriikidele, Iisraelile, Norrale ja Šveitsile, nii nagu eespool sätestatud, sealhulgas lepingu sõlmimise etapis;
- edendades nii palju kui võimalik paindlikkust riiklikust eelarvest eraldiste tegemisel erandite käsitlemiseks, nt riiklike toetuste suurendamise või ristfinantseerimisega.

Osalevad liikmesriigid teevad kõik jõupingutused selleks, et tugevdada integratsiooni ja kõrvaldada olemasolevad riiklikud õiguslikud ja halduspiirangud rahvusvahelisele koostööle kui algatuse osale.

IV. Rahastamise põhimõtted

Ühenduse toetus kujutab endast kindlaks määratud protsendimäära kogu avaliku sektori vahenditest, mis tulenevad osalevatest siseriiklikest programmist, kuid ei ületa mingil juhul 50 % pärast AAL ühisprogrammi raames välja kuulutatud projektikonkurssi valitud projektis osaleja avaliku sektori koguvahenditest. Kõnealune kindlaks määratud osakaal määratletakse spetsiaalse rakendusstruktuuri ja komisjoni vahelises lepingus ja see põhineb osalevate liikmesriikide ning Iisraeli, Norra ja Šveitsi mitmeaastasel kohustusel ja ühenduse toetusel.

AAL ühisprogrammi kõigi tegevuskulude katmiseks ei kasutata ühenduse rahalisest toetusest üle 6 %.

AAL ühisprogrammi tõhususe tagamiseks annavad oma panuse ka osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits.

Projekte kaasrahastavad projektis osalejad.

V. AAL ühisprogrammi rakendamise eeldatavad tulemused

Spetsiaalne rakendusstruktuur esitab aastaaruande, mis annab üksikasjaliku ülevaate AAL ühisprogrammi rakendamise (esitatud ja rahastamiseks välja valitud projektide arv, ühenduste vahendite kasutamine, siseriiklike vahendite jaotamine, osalejate liik, riigi statistilised andmed, vahendussündmused ja levitustegevus jne) ning edaspidise integreerimise suunas tehtud edusammude kohta.

Eeldatavad tulemused sätestatakse üksikasjalikumalt ühenduse nimel komisjoni ja spetsiaalse rakendusstruktuuri vahel sõlmitavas lepingus.

II LISA

SUUNISED AAL ÜHISPROGRAMMI JUHTIMISEKS

AAL ühisprogrammi organisatsiooniline ülesehitus on järgmine.

Intelligentse elukeskkonna (AAL) ühing – Belgia seaduste alusel asutatud mittetulundusühing – moodustab osalevate liikmesriikide ning Iisraeli, Norra ja Šveitsi loodud spetsiaalse rakendusstruktuuri.

AAL ühing vastutab kõikide AAL ühisprogrammi tegevuste eest. AAL ühingu ülesanded sisaldavad lepingu- ja eelarvehaldust, iga-aastaste tööprogrammide väljaarendamist, konkursikutsete organiseerimist, projektide hindamise ja pingeritta seadmisega tegelemist. Lisaks teostab ta järelevalvet projekti seire üle ja teeb ühenduse toetuste maksete ülekandeid määratud siseriiklikele programmidega tegelevatele asutustele. Samuti organiseerib ta levitustegevust.

AAL ühingu juhivad peaassamblee. Peaassamblee, kes on AAL ühisprogrammi otsuseid vastu võttev organ, nimetab juhtkomitee liikmed ja teostab järelevalvet AAL ühisprogrammi rakendamise üle, sealhulgas iga-aastaste tööprogrammide heakskiitmine, siseriiklike rahaliste vahendite eraldamine projektidele ja uute liikmekandidaatide taotlustele. Ühing töötab põhimõttel „üks riik – üks hää”. Otsused võetakse vastu lihthääletamusega, välja arvatud liikmete õigusjärglust, ühingu vastuvõtmist või sealt väljaarvamist käsitlevate otsuste puhul, mille jaoks võib ühingu põhikirjas sätestada konkreetsed nõuded. Komisjonil on peaassamblee koosolekutel vaatlaja staatus.

Peaassamblee valib AAL ühisprogrammi juhtkomitee, mis koosneb vähemalt esimehest, aseesimehest ja laekurist, et võtta endale konkreetseid halduskohustusi, nagu eelarve planeerimine, personali värbamine ja lepingute sõlmimine. Ta esindab seaduslikult ühingu ja annab peaassambleele aru.

Osalevad liikmesriigid ning Iisrael, Norra ja Šveits annavad siseriiklikele programmide haldamise asutustele loa võtta enda peale projektijuhtimise ja halduslike ning õiguslike aspektidega seonduv siseriiklike projektipartnerite töö ning toetada projekti ettepanekute hindamist ja neid käsitlevaid läbirääkimisi. Nad töötavad AAL ühingu järelevalve all.

Nõuandekomitee annab koos tööstusettevõtete ja muude sidusrühmade esindajatega, sealhulgas rahva eri põlvkondade esindajatega, soovitusi AAL ühisprogrammi projektikonkurssidel käsitletavate prioriteetide ja teemade osas.
